

P1.

01

無国籍の子ども Q&A BOOK

Katanungan at Kasagutan para sa mga Batang Walang Nasyonalidad

02

外国籍の女性が未婚で出産したとき子どもの国籍はどうなるの

Ano ang nasyonalidad ng bata na ipinanganak na hindi kasal ang kanyang foreigner na ina.

03

生まれたときに、大使館に出生届を出していないかも

Kung ang magulang ng bata ay hindi nagsagawa ng report of birth sa kanyang embahada.

04

お母さんの国籍は分かるけど、子どもの国籍を証明する書類がないかも

Maaring alam ang nasyonalidad ng ina, ngunit walang papel na magpapatunay para sa nasyonalidad ng bata

05/06

在留カードがあっても

「無国籍」

かもしれません!

Ang bata ay maaring may hawak na Residence Card

Ngunit siya ay isa pa ring

“Walang Nasyonalidad”!

国籍がない状態

Ang bata ay walang nasyonalidad

07

疑問に思ったらまずはお気軽に無料の相談窓口まで

Kung may mga ganitong katanungan, makipag-ugnayan sa ISSJ, libre ang konsultasyon at payo.

08

国籍とは

Ano ang “nasyonalidad”?

個人が特定の国家に属し、その一国民であるという身分・資格のことです。出生によって、親の国籍を取得している場合でも、実際には届け出たり、登録していなければ、国民としての権利を行使できません。国籍取得手続きは、本人の意向を踏まえ、保護者、児童相談所、児童福祉施設、在日外国公館等と協力し、場合によっては、この種の問題に詳しい団体や専門家に相談しながら進めることが有益です。

Nagkakaroon ng nasyonalidad ang isang tao kung siya ay kinilala at nakarehistro sa isang bansa. Kahit pa ang magulang ay makapagbibigay ng nasyonalidad sa kapanganakan ng kanyang anak, hindi ito nangangahulugang automatikong naibibigay ng magulang. Kailangan ng magulang na mag-sumite ng report of birth sa kanyang embahada. Hindi magagamit ng bata ang ang mga karapatan sa bansa ng kanyang mga magulang kung siya ay manatiling walang nasyonalidad. Sa mga ganitong kaso, mahalaga ang kooperasyon ng mga sumusunod: taga pag-alaga sa bata, child guidance centers, baby at childrens's home, embahada at consular offices, at iba pang mga organisasyon na tumutulong para sa kapakanan ng bata. Mahalaga din na hingin ang tulong o payo ng abogado, organisasyon o mga eksperto na may kaalaman tungkol sa proseso sa pagkuha ng nasyonalidad.

09

「令和2年度 東京都在住外国人支援事業助成」対象事業

Suporta galing sa Tokyo Metropolitan Government noong 2020

P2.

01

Q.1 「無国籍」かどうかを確認するには？

Paano malaman na “walang nasyonalidad” ang isang tao.?

02

下記チェック項目をご確認ください。

Tsekan o suriin ang mga nasa ibaba para malaman kung meron o walang nasyonalidad ang isang tao.

03

在留カードに国名が記載されていても、必ずしも国籍が取れているわけではありません！

Kahit pa nakasulat sa Residence Card ang pangalan ng bansa, hindi nangangahulugan na iyon din ang nasyonalidad ng nag mamay-ari ng residence card.

04

1 つもチェックがつかなかったら注意！

Ang isang tao ay walang nasyonalidad kapag wala man lang isang na-tsekan(✓) sa baba!

05

手元に子どもの旅券や、出身国が発行する子どもの証明書類等がありますか？

Merong bang passport o kahit anong identification na galing sa bansang kapanganakan?

06

本国に出生届を出していますか？

Nakarehistro ba ng kapanganakan ng bata sa bansang kapanganakan niya ?

07

大使館を訪問し、問い合わせしたことはありますか？

Kumonsulta ka na ba sa iyong embahada?

08

子どもの親の出身国の法律を確認しましたか？

(非嫡出子であることを理由に国籍を付与しない場合もあります)

Nasuri o nalaman mo na ba ang mga batas sa bansa na pinagmulan ng magulang ng bata?

(May mga bansa na hindi nagbibigay ng nasyonalidad kung ang magulang ng bata ay hindi kasal.)

09

これらの確認ができない・わからないという場合は,裏面の無料相談窓口までご相談ください。

Kung nais mong maliwanagan tungkol sa mga bagay na nabanggit, maaring sumangguni ng libre sa aming tanggapan. Makikita ang impormasyon sa likod na pahina.

10

ケーススタディ

Case Studies

11

相談例 1

Case 1

12

問題

Problema

無国籍が理由で就職先が見つからない

Hindi ako makakuha ng trabaho dahil “wala akong nasyonalidad”.

13

当事者

Tungkol kay:

児童養護施設で育った A さん

Si Ms. A ay lumaki at inalagaan sa children’s home.

14

相談者

Ang taong gumawa ng referral

市役所のケースワーカー職員

Case worker ng city hall.

15

支援内容

Ibinigay na suporta

Aさんの両親はタイ人ですが、母親は日本で出産後に所在不明となり、父親は強制送還されたため、Aさんは児童養護施設で育ちました。その間、国籍取得の手続きは行われず、施設退所後は無国籍を理由に就職先が見つかりませんでした。ISSJのソーシャルワーカーはAさんと面談し、タイ大使館での出生登録手続きに必要な書類収集を支援しました。

Ang mga magulang ni Ms. A ay Thai. Pagkapanganak kay Ms. A, ang kanyang ina ay hindi na nakita at ang ama naman ay na-deport. Siya ay kinupkop ng children's home. Habang nasa poder siya ng children's home, siya ay nanatiling walang nasyonalidad dahil walang tumulong upang asikasuhin ang kanyang kalagayan. Nahirapan siyang humanap ng trabaho noong siya ay lumabas sa children's home. Nakipag-ugnayan siya sa ISSJ at tinulungan siyang asikasuhin ang mga dokumento at sa kalaunan, siya ay na-rehistro sa Thai Embassy.

16

相談例 2

Case 2

17

問題

Problema

無国籍状態

Pagiging Walang nasyonalidad

18

当事者

Tungkol sa

児童養護施設に入所している B さん兄弟

Mga magkakapatid na nakatira sa children's home

19

相談者

Ang taong gumawa ng referral

児童養護施設の職員

Staff sa children's home

20

支援内容

Suportang ibinigay

フィリピン人の両親を持つ B さんたちは日本で生まれましたが、父親は刑務所で服役中、母親は大使館で出生登録の手続きをしないままフィリピンに帰国し、別の男性と生活を始めていました。そこで、フィリピン社会福祉開発省のソーシャルワーカーに母親を訪問してもらい、出生登録に必要な書類を揃える支援を依頼するとともにフィリピン大使館には、父親が収監されている刑務所を訪問してもらい、父親から出生登録書と認知宣誓供述書に署

名を得て、Bさんたちの国籍取得ができるようにしました。

Ang mga magkakapatid ay ipinanganak lahat sa Japan. Ang magulang nila ay parehong Filipino. Ang ama nila ay kasalukuyang nasa kulungan at ang ina naman ay napauwi sa Pilipinas at mayroon na ring ibang pamilya. Napabayaang ng mga magulang ang pag –report ng kapanganakan nila kaya naman ang magkakapatid ay walang nasyonalidad. Para matulungan ang mga magkakapatid, ang ISSJ ay nakipag-ugnayan sa DSWD sa Philippines upang hanapin at bisitahin ang kanilang ina para kunin ang kooperasyon upang maisagawa ang mga kinakailangang dokumento para sa report of birth. Ang ISSJ ay nakipag-ugnayan din sa Philippine Embassy upang bisitahin ang ama sa kulungan para makapag sagawa ng affidavit of admission of paternity. Sa pamamagitan ng mga nabanggit, ang mga magkakapatid ay nagkaroon ng Filipinong nasyonalidad.

P3.

01

Q.2 「無国籍」でいることのリスクって？

Anu-ano ang mga panganib ng pagiging “walang nasyonalidad”?

02

「無国籍」とは、どの国からも国民として認められていないことです。

Ang taong walang nasyonalidad ay hindi kinikila ng kahit anong bansa.

生涯にわたって不利益をこうむることになります。

Ang pagiging walang nasyonalidad ay magdudulot ng habambuhay na pagkadehado or kahirapan.

03

つまり、どの国との間にも法的なつながりをもちません。すべての子どもは「出生の時から氏名を有する権利及び国籍を取得する権利※」があります。しかし、国籍がなく、公の証明書を持たない子どもたちは、基本的な人権が保障されず、大切な機会が奪われます。

Sa madaling salita, ang taong walang nasyonalidad ay walang legal na koneksyon sa kahit anong bansa.

Sinasabing lahat ng bata ay may karapatan na magkaroon ng pangalan at nasyonalidad. Ngunit kung wala naman nasyonalidad at walang opisyal na pagkakakilanlan, ang bata ay walang proteksyon sa kanyang pangunahing karapatang pantao, at pagkakaitan ng mahalagang pagkakataon sa buong buhay niya.

※ 「子どもの権利条約」第7条1項

Convention sa Karapatan ng Bata, Article 7 Section 1

04

例えばこんな不利益があります

Ang batang walang nasyonalidad ay mahaharap sa ganitong kahirapan.

05

移動の制限

Paghihigpit sa pagkilos o paggalaw

パスポートが取得できない

Hindi makakakuha ng pasaporte

海外渡航に制約がある

Hindi makapaglakbay sa ibang bansa

06

将来について

Kung siya naman ay nasa tamang edad na

就職等で不利になる

Mahirapan siyang makakuha ng trabaho

婚姻届を出すときに支障が生じる

Hindi maka-pagrehistro ng kasal

07

さらに当事者はこんな悩みを抱えています

Ang bata na walang nasyonalidad ay may mga ganitong pag-alala

08

自分のことをまわりに知られるのが怖い

Natatakot akong malaman nila ang aking pagka-walang nasyonalidad.

09

無国籍だと、自分に自信をもてない。

Wala akong tiwala sa sarili ko dahil ako ay walang nasyonalidad.

10

体験談

Isang personal na kuwento

児童養護施設スタッフさんから、国籍取得の際のお話を聞かせていただきました！

nakatira sa kanilang home.

11

入所児童に対し突然の「日本国籍喪失」の連絡。

弁護士さんと協力して再取得をした4年10ヶ月

May biglang tumawag sa telepono para ipaalam na ang isang bata sa kanilang poder ay nawalan ng kanyang pagka-Japanese.

With the help of a lawyer, the child's nationality is restored after a 4 year and 10 month effort.

Sa tulong ng lawyer, ang Japanese nationality ng bata ay nai-balik sa kanya sa loob ng 4 na taon at 8 buwan!

12

役所から、「そちらのお子さんが住民票からの削除・日本国籍喪失となりました。」と突然連絡がありました。国籍喪失の理由が、施設入所のきっかけとなった親だった為、不利益を被る当事者の子どもにどのタイミングで、誰が、どう説明するかを関係者内で何度も検討をしました。

「法的な部分を担ってくれる弁護士」「不利益な状況下でも施設生活を保障してくれる児童相談所」「子どもに関する資料を作成し、子どもの疑問や不安を聞き取り、弁護士さんや児童相談所と繋ぎ、時には代って説明をする施設職員」

この三者が連携し、子どもを支えながら国籍再取得に取り組みました。取り組む中で、弁護士さんと現状や進捗状況、見通しについて何度も相談することができたため私たち職員も安心し、4年10か月という長い時間、子どもを支えることができました。

Sa hindi inaasahan, isang araw nakatanggap kami ng tawag mula sa munisipyo na ang bata na inaalagaan namin ay tinanggal sa rehistro at dahil dito nawala din ang kanyang pag-ka Japanese. Dahil sa mga pagkukulang ng mga magulang, ang bata ay nailagay sa children's home and sila din ulit ang rason kung bakit nawalan ng Japanese nationality ng bata..Nagkaroon ng mahabang talakayan sa pagitan ng mga staff kung paano at kailan ipaliwanag at sabihin sino ang may kagagawan kung bakit nagkaganun ang kalagayan ng bata.

May tatlong partido na tumulong sa bata: ang abogado para sa legal na mga bagay, ang Child Guidance Center na tiniyak na ang bata ay makapagpatuloy manirahan sa home sa kabila ng kanyang estado, (ang pag kawala ng Japanese nationality), at ang mga staff sa children's home na nag-asikaso ng mga papeles, taga-pakinig sa alalahanin at tanong ng bata at namagitan para sa lawyer at Child Guidance Center. Naging isang team ang 3 partidong ito upang maibalik ang Japanese nationality ng bata. Sa panahong isinasagawa ang proseso, kaming staff sa children's home ay nabuhayan ng loob sa tulong at suporta na ipinakita at patuloy na gabay ng abogado. Sa loob ng 4 na taon at 10 buwan kami ay nagtagumpay at nakamit ng bata ang kanyang minimithing maibalik ang kanyang Japanese nationality.

P4.

01

Q.3 どこに相談すればいい？

Saan ako pupunta para humingi ng payo?

02

ISSJ までご連絡ください。

[Puwedeng kontakin ang ISSJ](#)

03

「この子どもの国籍はどうなっているのかな？」と疑問に思ったら、まずにご相談を。国籍取得には数年を要する場合があります。気づいたら早めにご相談ください。

[Kung may alalahanin tungkol sa nasyonalidad ng bata, ang unang hakbang ay humingi ng payo. Ang proseso ng pag-kakaroon ng nasyonalidad ay umaabot ng maraming taon, kaya naman huwag ipagpaliban.](#)

04

無料相談窓口

[Libre ang konsultasyon](#)

05

ご希望や必要に応じて、無国籍の問題に詳しい弁護士と協力しながら子どもの国籍取得に向けた手続きをサポートします。

[Depende sa inyong kagustuhan o pangangailangan, matutulungan namin kayong makakuha ng nasyonalidad sa tulong ng abogado na dalubhasa sa mga isyu ng nasyonalidad.](#)

06

社会福祉法人日本国際社会事業団

International Social Service Japan

ISSJ

Email issj@issj.org

TEL 03-5840-5711

Email issj@issj.org

TEL: 03-5840-5711

07

※ISSJ から弁護士を紹介し、弁護士の責任で手続きを担う場合や、ISSJ と弁護士が協働するなど、手続きの流れは様々です。

[May iba't ibang paraan para sa pagsulong ng kaso: Ang ISSJ ay ipakilala kayo sa abogado para siya na ang mag-asikaso, o maaring mag-team up ang ISSJ at lawyer upang ayusin ang kaso.](#)

08

ご相談の流れの一例

[Mga halimbawa para sa pag-proseso ng pagkakaroon ng nasyonalidad](#)

09

無料

[Walang bayad ang konsultasyon](#)

ISSJ に相談

[Kontakin ang ISSJ](#)

Email または電話でお気軽に

By email or telephone

10

面談

Unang konsultasyon

どんな情報をお持ちか、などの確認をします

Ang ISSJ ay kumpirmahin ang sitwasyon

11

有料サービス

Mga serbisyong may bayad

12

在日外国公館、関係機関、関係者の協力を得て母親の所在を確認

Kumpirmahin ang kinaroroonan ng ina ng bata sa pamamagitan ng embahada at mga iba pang organisasyon o mga taong indibidwal na makakatulong.

13

確認できた場合

Kung ang ina ng bata ay matagpuan

14

子どもの生育歴や児童福祉施設の入所経緯をまとめた児童調書の作成（翻訳あり）

在日外国公館での出生登録

Magsagawa ng opisyal na record tungkol sa background at detalyeng tirahan ng bata (magbibigay ng translation kung kinakailangan)

Iparehistro ang kapanganakan ng bata sa embahada na nasa Japan

15

所在が不明な場合 1

Hindi matagpuan ang ina 1

16

•母の出身国の親族に連絡

Kontakin ang pamilya ng ina sa bansang pinagmulan

•母子関係を証明する書類の有無を確認

Kumpirmahin kung may mga dokumentong nagpapakita ng pagiging mag-ina.

•母の出身国の関係機関や ISS ネットワークなどから調査報告書を取得

Kumuha ng isang ‘ulat-paghahanap’ sa ina na mangagaling sa isang organisasyon o sa ISS network sa bansang pinagmulan

17

親子関係を示す公的書類が一切取得できない場合は就籍や帰化を検討

Kung walang makitang dokumento na nagpapatunay na pagiging mag-ina o mag-ama, maaring isa-alang-alang ang pagkakaroon ng nasyonalidad sa pamamagitan ng pagtatag ng family registry o sa pamamagitan ng 'naturalization'.

18

国籍取得

Pagkakaroon ng nasyonalidad

19

※ケースによって、上記以外の手続きの方法もあります。

*Ang proseso ay maaring mag-iba depende sa kaso.

※在留資格がある子どもについては、入管に提出されている書類を個人情報開示請求したり、出生届記載事項証明を取得しておくこともおすすめします。

*Para sa mga batang may residency status, hinihiling namin na ipagbigay alam ninyo ang mga personal na impormasyon na dokumento na isinumite sa Immigration Bureau at sa mga dokumentong ginamit upang magkakuha ng birth registration certificate sa city office.

20

〈参考文献〉『涉外戸籍のための各国法律と要件 I～V』（日本加除出版株式会社、2017 年）、無国籍研究会『日本における無国籍者一類型論的調査一』（UNHCR 駐日事務所、2017 年）『外国につながる子どもと無国籍-児童養護施設への調査結果と具体的対応例』（石井香世子・小豆澤史絵、明石書店、2019 年）

21

無国籍に関するさらに詳しい情報はホームページも参照ください。

<https://www.issj.org/statelessness>

For more information concerning statelessness, please visit our website.

<https://www.issj.org/statelessness>